

Wenswaardig sterven

De mogelijkheden en grenzen van het zelfgekozen levenseinde

9.30

Ontvangst met koffie en thee / uitreiking reader

10.00

Opening door dagvoorzitter, **Jit Peters**, *hoogleraar staatsrecht Universiteit van Amsterdam*

10.15

Zorgvuldig van begin tot einde

Pieter van Rest, *medisch officier van justitie Arrondissementsparket Assen*

- De rol van het Openbaar Ministerie bij leven en dood
- (Mis)interpretatie van de euthanasiewet
- Uitzichtloos of ondraaglijk lijden - rechtvaardigheidsgronden
- De waarde van een wilsverklaring

11.00

Doorbehandelen of uitbehandeld?

Ardaan de Boer, *psychiater GGZ Noord-Holland-Noord, jurist en SCEN-arts*

- Mag iemand die dood wil ook dood? En wie bepaalt dat?
- Doorbehandelen of uitbehandeld - de angst van een arts
- Waarom is de doodswens van chronisch psychiatrisch patiënten zo moeilijk bespreekbaar en hoe kan dit doorbroken worden?

11.30

Koffie- en theepauze

11.45

De levenseindekliniek

Petra de Jong, *directeur Nederlandse Vereniging voor een Vrijwillig Levenseinde*

- Voor wie is de levenseindekliniek bestemd?
- De wettelijke en medische aspecten van de levenseindekliniek
- Hoe wordt de zorgvuldigheid gewaarborgd?

12.30

Forum

Leg uw vragen voor aan onze experts

13.00

Lunch

14.00

Samenvatting forum en inleiding middag, **Jit Peters**, *hoogleraar staatsrecht Universiteit van Amsterdam*

14.15

Steun en Consultatie bij Euthanasie in Nederland (SCEN)

Ruben van Coevorden, *huisarts, docent SCEN en palliatief geneeskundige*

- Wat kunt u van een SCEN-arts verwachten?
- De rol van een arts bij het zelfgekozen levenseinde
- Wat als een arts geen euthanasie kan of wil uitvoeren?
- Inzet en/of het misbruik van palliatieve sedatie
- Hoe controleert u of de procedures zijn nageleefd?

15.00

Zeggenschap en regie in eigen hand

Ton Vink, *praktijkvoerend filosoof en counselor i.s.m. Stichting De Einder*

- Wat houdt zelfeuthanasie in?
- Zelfbeschikking en verantwoordelijkheid
- Informatie en advies - de counselor of de arts?
- Niet-strafbare hulp, zelfdoding en de rol van het Openbaar Ministerie

15.30

Koffie- en theepauze

15.45

Voltooid leven

Dick Swaab, *emeritus hoogleraar neurobiologie en lid van de initiatiefgroep 'Uit Vrije Wil'*

- Wat is een 'voltooid leven' en wie bepaalt dat?
- Waarom krijgen mensen voor wie het leven voltooid is nu geen hulp binnen de euthanasiewet?

16.30

Afsluiting door de dagvoorzitter